

GEGUŽĖS ŽIEDAI

*Žodžio, giesmių ir dainų pynė,
supinta Prano Zarankos,
atlikta Detroito jaunesniųjų ateitininkų
Dainavoje 1967 m.*

Kompiuteriu perrašyta 2003 m. gegužės mėn. 15 d.

GEGUŽĖS ŽIEDAI

*Žodžio, giesmių, dainų pynė, sudaryta Prano Zarankos, atlikta jaunesniųjų Detroito
ateitininkų 1967 m, išvykojeį Dainavą*

- I. DAINA: Tėvelio dvare ievarėlis, ievarėlis devyniašakis.
Kas viena šakelė - aukso spurgelė, į viršūnėlę - raiba
gegulė.
- II. ŽODIS: Lietuvių tautosakoje - pasakose ir dainose labai dažnai užtinkamas gegutės
motyvas.
Nenuostabu, kad gegužės vardu pavadintas ir viena gražiausių pavasario
mėnesių.
- III. ŽODIS: Šiandien mes, jaunesniųjų ateitininkų būrelis. ryžtamės nuskristi svajonių
sparnais į Lietuvą, į tėvelio dvarą ir atnešt jums keletą žiedų iš praėjusių
gegužių . . .
- IV. DAINA: Žibuoklėm pražydę šilelio, šilelio šlaitai
Tau, mano mamyte, pirmieji, pirmieji žiedai.
Nuo saulės nušvitę žiedai su rasa, su rasa,
Tau, mano mamyte, saulutės, saulutės šviesa.
Tu mažą, mažytę mane auginai, auginai,
Mylėsiu, mamyte, tave amžinai, amžinai. *ž. K. Kubilinsko, m. V. Paltanavičiaus*
- V. ŽODIS: Lietuvoje pirmasis gegužės sekmadienis - Motinos Diena. Lietuviai motinai ne
tik gėles nešė, jie rinkdavosi į sales jų pagerbti, žodžiu, daina, eilėraščių
pradžiuginti.
- VI. EILĖS: MOTINAI *eilėr. Petro Vaičiūno*
- O mylima motina, laime širdin atsigrėžus,
Kaip žvaigždės vis spindi, taip tu amžinai ta pati!
Tik tavo palaima gyvenimo vieškeliai gražūs,
Tik tavo mums meilė , kaip jūra, gili ir plati!
Lai saulė užgęsta, lai spalvos gėlių nebedažo,
Lai nieko šioj žemėj nelieka vaiskaus,
Tik tu nepaliauki pasaulį lūliavus, kaip mažą, -
Ir niekas per amžius, tau mylint, širdies nenuskaus.
O, motina, džiaugsmo šaltini, o rūpesčiai gilūs,
Per amžius jauna tu, per amžius graži ir gera . . .
O, Mylima motina, saule žydrynėj iškilus,
Visas tau žvaigždes iš padangės kasnakt aš deru . . .
- VII. ŽODIS: Beveik visada gegužės mėnesį išpuola Sekminės. Tai ne tik Šventosios
Dvasios atsiuntimo bet ir Lietuvos piemenėlių šventė. Jie Sekminių išvakarėse
pargina karves,

papuoštas žalumynais, o rytą stengiasi išginti kuo anksčiau. Už tai šeiminkės įdeda piemenėliams virtinių, varškėčių ir pyragų su lašiniai. Piemenėliai parugėse vaišinas ir linksminasi.

VIII. DAINA: Ganiau karves ant kalnelio, ėdi raliu, atneš pieno po puodelį, ėdi raliu.
Ėsk, karvute, ko neėdi, nepriėsi, bus man bėda, ėdi raliu.

Ganiau karves po kelmynę, ėdi raliu, atneš pieno po puodynę, ėdi raliu.
Ėsk, karvute, ko neėdi, nepriėsi, bus man bėda, ėdi raliu.

IX. ŽODIS: Visur Lietuvoje per Sekmines apkašydavo trobas berželiais. O tokių berželių, tokio miško, anot poeto Antano Miškinio, niekurnėra.

X. EILĖS: NĖRA NIEKUR *eilėr. A. Miškinio*

Nėra niekur tokio miško, kaip mūsų šalis -
Ant pušelių, kaip varpeliai skamba šiškos.
Ir paukšteliai, kaip iš knygų, pasakyčiau,
Kai sutupia palinguoti ant šakelių
Tai suulba, tai sugieda, suraliuoja,
Net palingauja girelė ta žalioji.

Nieks nematė, negirdėjo ir nežino,
Tokio balto, tokio skambančio beržyno.

Mes atgyjam ir sušvintam atsiminę -
Mes ten būdavo sulaukiame Sekminių:
Ant takų berte priberta balto smėlio,
O to beržo, to berželio žaalamėlis! . . .

Linksta, linksta šakelytės pamažėle,
Kai užrauda, užkukuoja gegužėlė . . .

Eina vasaros, praena, kaip sapnužiai,
Pučia vėjai ir girelė vėl suūžia.

O kai pyksta, kai įsiunta vėjai rūstūs -
Baltų pasakų prisninga ir pripusto. . .

XI. ŽODIS: Gegužės mėnuo - Marijos mėnuo. Gegužinės pamaldos būdavo ne tik bažnyčiose, bet ir kaimuose, ir vienkiemiuose. Prie kieme, ar seklyčioj papuošto Dievo Motinos paveikslu rinkosi kaimiečiai po sunkių dienų darbų, aidėjo giedama litanija ir SVEIKA MARIJA, O MOTIN DIEVO giesmė.

XII. LITANIJA: *Jeį laikas leidžia, galima prie Marijos paveikslu sugiedoti visą litaniją, arba tik dalį:*

KYRIE ELEISON, Christe eleison, Kyrie eleison. Kristau išgirsk mus, Kristau išklausk mus, Kristau išklausk mus. Tėve dangaus Dieve, pasigailėk mūsų, Sūnau pasaulio Atpirkėjau, Dieve, pasigailėk mūsų. Šventoji Dvasia Dieve, pasigailėk mūsų,

Šventoji Trejybe, vienas Dieve, pasigailėk mūsų.

Šventoji Marija, melskis už mus, Šventoji Dievo Gimdytoja, melskis už mus. Šventoji mergelių Mergele, melskis už mus, Motina Kristaus, melskis už mus. . .

XIII. GIESMĖ: SVEIKA MARIJA, o Motin Dievo, Dangaus mums duota naujoji Jieva,
Atmint mus teikis savo širdyje, už mus melsk Dievą, Sveika Marija.
Motina šventa ir nekalčiausia, duok nekaltybės dorą brangiausią,
Širdyse dildyk pikto vergiją, duok Dievo meilės, Sveika Marija.

XIV. ŽODIS: Retai kur skamba šios giesmės dabar Lietuvoje. Moksleiviams, kurie taip mėgo
gegužines pamaldas uždrausta į bažnyčią eiti. Nebešvenčiama ir
Motinos Diena. Tik
liūdnei iš girių gilumos ataidi žuvusių partizanų daina:

XV. DAINA: GEGUTĖLE, ŠĮ METELĮ tu anksčiau pas mus parlėk,
Apraudoki mūs vargelį, našlaitėliams mums padėk.
Bet parlėkus nepažinsi tu šalėlės Lietuvos,
Neatrasi, kur kukavai, tos šakelės mylimos . . .

XVI. ŽODIS: Užčiauptos lietuvių lūpos žiaurių komunistų. Tikėjimas išjuokiamas ir raunamas
iš jaunimo širdžių. Tačiau veikia slapti maldos būreliai, auga nauji tikėjimo
išpažinėjai,
kankiniai. O mums laisvame krašte niekas nedraudžia melstis ir lietuviškai
giedoti.
Mesliskime Dievo Motinos užtarimo pas Dievą, kad Lietuva neprarastų atgimimo
vilties, kad būtų išgelbėta iš priešų baisaus.

XVII. GIESMĖ: MARIJA, MARIJA, skaisčiausia lelija, tu švieti aukštai ant dangaus,
Palengvink vergiją, pagelbėk žmonijai, išgelbėk nuo priešų baisaus.

XVIII. ŽODIS: Šią žodžio , giesmių ir dainų puokštę skiriame visoms čia esančioms
mamytėms. Ačiū jums, kad po širdim mus nešiojot, daug naktų
nemiegojot, auginot, lietuviškai kalbėt ir melstis išmokėt. Padėkite ir
toliau ugdyti mumyse
gražesnės ateities viltį.

XIX. DAINA: Ateis pavasarėlis, gegutė užkukuos,
Skambės laisvai dainužė prie Nemuno krantų.